

BDP

T.B.M.M.
BARİŞ ve DEMOKRASİ PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Sayı: 2980
Tarih: 13.09.2013

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

İstihdam politikaları sonucu kadınlara dayatılan esnek ve güvencesiz çalışma koşullarının yol açtığı mağduriyetlerin araştırılması ve alınacak önlemlerin tespiti amacıyla Anayasanın 98'inci ve İçtüzüğü'nün 104'üncü maddesi gereğince Meclis Araştırması komisyonu açılmasını arz ve teklif ederim.

Ayla Akat Ata
Batman Milletvekili

GEREKÇE

Neoliberal ekonomi politikaları sonucunda küresel ve yerel ölçekte iyice yaygınlaşan esnek çalışma modeli beraberinde güvencesizleşme ve sosyal haklardan mahrum kalmayı getirmiştir. Neoliberal yeniden yapılanma sürecinin ağır koşulları altında ezilen Türkiye'de de esnek ve kurlsız çalışma, taşeronlaşma ve güvencesizlik bu sürecin temel karakterlerini yansıtmaktadır. Artan işçi ölümleri, iş cinayetleri ve mevsimlik işçiler sorunu “esnek ve güvencesiz çalışma”nın en belirgin ve kaygı verici sonuçlarından olmuştur.

Sosyal yaşamdaki eşitsizliklerin ayrımcılık olarak çalışma yaşamına da yansması sonucu, kadınlar esnek ve güvencesiz çalışmanın en büyük mağdurları konumundadır. Toplumsal cinsiyet rollerinin oluşturduğu kodlar, kadının evde kalmasını ve çocuk büyütüp ev işleriyle meşgul olmasını öngörmektedir. Bu kodlar verili neoliberal düzen içerisinde çoğunlukla sermayenin işine yarayacak şekilde evrilmekte ve sonuçta kadınlara güvencesiz çalışma koşullarını dayatmaktadır. Kadınların çalışma yaşamı içinde neredeyse istisnasız olarak erkeklere göre daha düşük ücretlerde çalıştırılmasına ek olarak, doğum durumunda kolayca işten çıkarılabilmektedir. Doğum izninin yalnızca kadınlara verilmesi, hatta bu izin süresinin uzatılmakta oluşu bu ayrımcılığa hizmet etmektedir. Kadın örgütlerinin bakım hizmetinin kadınlara yüklenmekten vazgeçilmesi amacıyla hükümete önerdikleri babalık ya da ebeveynlik izni dikkate alınmamakta, ayrıca işverenler de kreş açma yükümlülüğünden büyük ölçüde muaf tutulmaktadır.

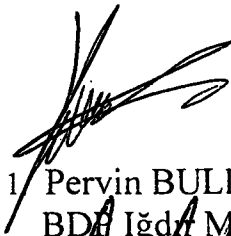
Bakım hizmetlerinin kadının sorumluluğuna bırakılması ve işverenler için kadınların bu yüzden dezavantajlı çalışanlar olarak algılanması sonucu kadınlara dayatılan koşullar “esnek” tabir edilen işler olagelmektedir. Esnek çalışma evden, yarı zamanlı, kısa süreli ve kayıtdışı işleri içermekte ve kadınlar işverenler için de ucuza mal edilen işgücü konumuna düşmektedir. İşverenlerin istediğinde işe alıp çıkarabildiği, sosyal güvence sağlamadıkları ve düşük ücretlerle çalıştırabildikleri kadınlar bu sebeple kariyer açısından ilerleme sağlayamadıkları gibi ekonomik açıdan da özgürleşmekte zorlanmaktadır.

Esnek çalışmanın özellikle kadınlar için bir diğer olumsuz sonucu ise yaygın bir güvencesizlik sorunudur. Kısmi süreli işlerde çalışan kadınlar sigorta primlerini tam zamanlı işlerde çalışanlara göre çok daha az miktarlarla ve çok uzun bir sürede ödeyebilmektedir. Prim ödeme günleri doldurulamadığından yaşlılık, ölüm, malullük gibi uzun vadeli sigorta kollarından mahrum kalabilen kadınlar yaşlılık döneminde de güvencesiz kalmakta ya da erkeklere bağımlı olmaktadır.

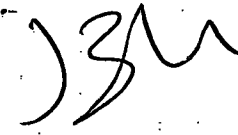
Hükümetin kadın istihdamının artacağı yönündeki açıklamalarının gerçeği yansıtmadığı, yapılan araştırmalarla desteklenmektedir. TÜİK'in araştırmalarına göre halihazırda Türkiye'de çalışma yaşındaki her 100 kişiden yalnızca 45'i iş olanaklarına sahipken kadınlarda bu sayı 26'ya

düşmektedir. Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı tarafından “Güvenceli esneklik” olarak sunulan modelle kadınların ekonomik özgürleşmesinin sağlanması mümkün görünmemektedir. Aksine bu model kadınların “esnek” çalışıyor olması gerekçesiyle ev içi bakım hizmetlerini kadınların sırtına daha fazla yükleyecek ve çalışma yaşamında uğradıkları sömürüyü de artıracaktır.

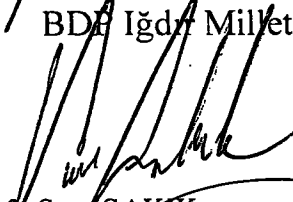
Kadın istihdamı konusundaki politikaların, temeldeki sorunu çözmeyp daha da derinleştirdiği aşıkardır. Yukarıdaki bilgiler ışığında, kadınlara dayatılan esnek ve güvencesiz çalışma modelinin sebep olduğu mağduriyetlerin araştırılması ve sorunun çözümü için atılması gereken adımların tespiti için bir Meclis Araştırması açılması elzemdir.

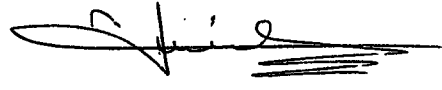
1. Pervin BULDAN
BDP Iğdır Milletvekili

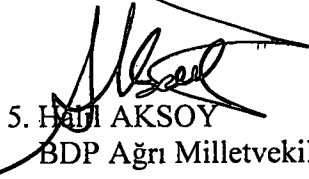
2. İdris BALUKEN
BDP Bingöl Milletvekili

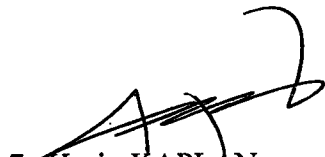
3. Sırrı SAKIK
BDP Muş Milletvekili

4. Murat BOZLAK
BDP Adana Milletvekili

5. Hüseyin AKSOY
BDP Ağrı Milletvekili

7. Hasip KAPLAN
BDP Şırnak Milletvekili

8. Hüsamettin ZENDERLİOĞLU
BDP Bitlis Milletvekili

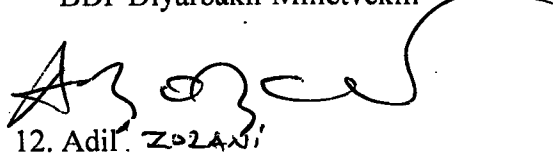
9. Emine AYNA
BDP Diyarbakır Milletvekili

10. Nursel AYDOĞAN
BDP Diyarbakır Milletvekili

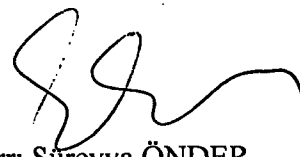
11. Altan TAN
BDP Diyarbakır Milletvekili

12. Adil ZOLAN
BDP Hakkari milletvekili

13. Esat CANAN
BDP Hakkari milletvekili

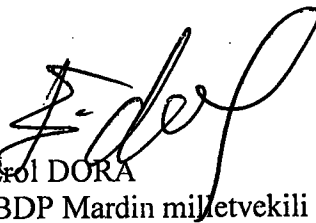
14. Sırrı Süreyya ÖNDER
BDP İstanbul Milletvekili

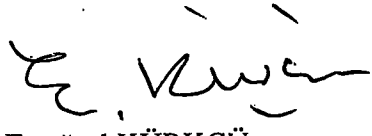
15. Sebahat TUNCEL
BDP İstanbul Milletvekili

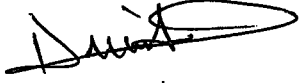
16. Mülkiye BİRTANE
BDP Kars milletvekili

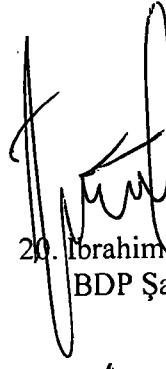
17. Erol DORA
BDP Mardin milletvekili

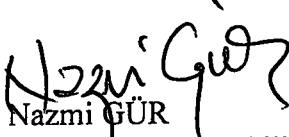
18. Ertuğrul KÜRKÇÜ
BDP Mersin Milletvekili

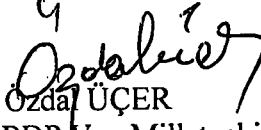
19. Demir ÇELİK
BDP Muş Milletvekili

20. İbrahim BİNİCİ
BDP Şanlıurfa Milletvekili

21. Nazmi GÜR
BDP Van Milletvekili

22. Özdağ ÜÇER
BDP Van Milletvekili